

O B R A Z L O Ž E N J E
OSNOVNI CILJEVI RAZVOJA GRADA NOVOG PAZARA
U 2024. GODINI

Vlada je ,krajem 2015.godine, usvojila Program reforme upravljanja javnim finansijama za period od 2016.god. do 2020.godine, kojim su predviđene smernice za reformu upravljanja javnim finansijama, gde je unapređenje budžetskog procesa, kroz primenu programskog budžetiranja, deo navedene reforme. Pomenuta reforma stavlja naglasak na utvrđivanju prioriteta i optimizaciju potrošnje u cilju podsticanja privrednog rasta i efikasnog pružanja kvalitetnih usluga javne uprave.

Programski budžet, kao jedan od mehanizama za sprovođenje navedene reforme upravljanja javnim finansijama, omogućava bolje upravljanje učinkom javne uprave , veću odgovornost korisnika budžeta, uspostavljanje snažnijih veza između godišnjih budžeta , utvrđivanje prioriternih rashoda i izdataka kao i veću transparentnost potrošnje.

U okviru sprovođenja reforme javnih finansija, započet je proces unapređenja programskog modela budžeta kroz uvođenje principa rodno odgovornog budžetiranja u budžetski proces. Do 2020.godine predviđeno je da se zaokruži proces postepenog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja za sve budžetske korisnike na svim nivoima.Uvodi se izrada građanskog budžeta , kao instrument za povećanje transparentnog iskazivanja na koji način i u koje svrhe se koriste javna sredstva.

Budžetski korisnici su u obavezi , od 2020.godine , da prate sprovođenje programa kroz polugodišnje i godišnje izveštavanje o učinku programa.

Makroekonomska kretanja početkom 2023 godine generalno su na nivou projektovanih. Uzimajući u obzir aktuelne ekonomske trendove i izglede za međunarodno okruženje Ministarstvo finansija procenjuje da ce rast BDP u 2023.godini iznositi 2,5 % dok će u 2024.godini ubrzati na 3,5% što je ne promenjeno na prethodna očekivanja.

Osnove makroekonomske politike za 2024.godinu

	2023	2024
BDP, mlrd RSD	8103,5	8773,6
Stopa nominalnog rasta BDP,%	14,3	8,3
Stopa realnog rasta BDP,%	2,5	3,5
Inflacija,prosek perioda,%	12,5	4,9

Ciljevi fiskalne politike su usmereni na održavanje fiskalne stabilnosti i smanjenje učešća javnog duga u BDP. Srednjoročni fiskalni okvir predviđa postepeno smanjenje deficit opšte države na 1,5% BDP do 2026.godine i pad učešća javnog duga ispod 52% BDP. Projekcije fiskalnih agregata u period 2024 do 2026.godine zasnivaju se na projekcijama makroekonomskih pokazatelja za navedeni period, planiranoj poreskoj politici dalje usaglašavanje sa zakonima i direktivama EU fiskalnim i strukturnim merama uključujući idalju reform velikih javnih preduzeća. U 2024 godini predviđen je deficit u iznosu od 2,2% BDP.

Prilikom planiranja prihoda lokalna vlast je u obavezi da iste realno planira tj. Potrebno je poći od ostvarenja prihoda od tri kvartala u 2023 godini i njihove preocene za zadnji kvartal te godine, što predstavlja osnov za njihovo uvećanje pri čemu ukupan rast prihoda ne sme da bude veće od nominalnog rasta BDP-a (8,3%).

Obim rashoda i izdataka mora se, takođe realno planirati, polazeći od njihovog izvršenja u prethodnoj godini uz maksimalne uštede:

- Sredstva za plate zadržana su na nivou sredstava planiranih zakonom o budžetu republike Srbije za 2023 godinu a eventualna korekcija iznosa planiranih sredstava za plate izvršiće se u toku budžetske procedure na osnovu revidirane fiskalne strategije zakona o budžetu republike Srbije za 2024 godinu i procene potrebnih sredstava za rashode za zaposlene za 2024 godinu.
- Planirana masa sredstava za isplatu plata u 2024.godini će ostati na istom nivou, Ministar nadležan za poslove finansija bliže će urediti način i sadržaj izveštavanja o planiranim i izvršenim sredstvima za isplatu plata na ekonomskim klasifikacijama 413-416 u 2024.godini.
- U koliko u toku 2024.godine budžetski korisnici usled posebne okolnosti, imaju potrebu za uvećanjem sredstava za plate na ekonomskim klasifikacijama 411 i 412, neophodno je da se isto detaljno obrazloži i dokumentuje navođenjem finansijski efekata promena.
- Ne treba planirati obračun i isplatu božićnih, godišnjih i drugih vrsta nagrada i bonusa, osim jubilarnih nagrada za zaposlene koji su to pravo stekli u 2024.godini
- Planiranje broja zaposlenih u 2024.godini se povezuje sa članom 8. Zakona o maksimalnom broju koji propisuje da broj zaposlenih u sistemu lokalne samouprave predstavlja ukupan broj zaposlenih u svim organizacionim oblicima jedinice lokalne vlasti.
- Povećanje relativnog učešća kapitalnih rashoda budžeta na račun smanjenja tekućih rashoda kroz štednju i racionalizaciju,
- Planiranje otplata glavnice duga i kamata
- Obezbedjenje naknada za socijalnu zaštitu iz budžeta
- Planiranje ostalih rashoda na nivo koji je neophodan za normalno funkcionisanje

Obim budžeta Grada Novog Pazara za 2024.godinu opredeljen je , realnim projektovanjem očekivanih prihoda , kroz prizmu planiranih ekonomskih kretanja (rast BDP, zaposlenost,inflacija, lična i javna potrošnja), kapacitetom lokalne poreske administracije za upravljanjem prihoda, visinom potrebnih sredstava za finansiranjem zakonom utvrdjenih nadležnosti grada .

Kapitalne investicije u 2024. Godini biće usmerene na : Izgradnji i održavanju lokanih puteva i ulica , kao i izgradnji ostale infrastructure.

U oblasti predškolskog , osnovnog i srednje obrazovanja Grad će finansirati zakonom utvrdjene obaveze , nastaviće se izgradnja započetih objekata , kao i njihovo tekuće i kapitalno održavanje uz nabavku neophodne oprema koja treba da doprinese poboljšanju uslova rada i podizanju nivoa kvaliteta nastave.

Politika socijalne zaštite zasnivaće se na zaštiti najugroženijih kategorija stanovništva , obezbeđivanjem sredstava za sve vidove socijalne zaštite koje finansira Grad .

U oblasti kulture prevashodno će se realizovati programske aktivnosti ustanova , uz adaptaciju i rekonstrukciju prostora kao i nabavku neophodne opreme, sto će modernizovati institucije kulture.

U oblasti sporta nastaviće se finansiranje klubova u skladu sa Zakonom o sportu i Odlukom o finansiranju aktivnosti u oblasti sporta, kojom se reguliše finansiranje programskih aktivnosti sportskih organizacija.Nastavaviće se kapitalno i tekuće održavanje postojeće sportske infrastructure.

U turizmu će se nastaviti sa prezentacijom turističkih potencijala Grada Novog Pazara , unapredjenjem turističkih sadržaja i postavljanjem turističke signalizacije .

U oblasti informisanja nastaviće se sa pružanjem svih neophodnih informacija gradjanima o radu organa i službi grada Novog Pazara .

U oblasti životne sredine obezbediće se sredstva za projekte kojima se redovno prati kvalitet životne sredine kao i nastavak ulaganja na izgradnji kanalizacione infrastructure(kolektori i ostalo).

U oblasti poljoprivrede , nastaviće se subvencije u oblasti stočarske proizvodnje i podizanja nivoa znanja poljoprivrednika.

II PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE BUDŽETA

Zakonom o budžetskom sistemu (S.G. br.54/09, 73/10) u članu 43. regulisano je da Skupština lokalne vlasti donosi Odluku o budžetu lokalne vlasti.

Priprema i donošenje Odluke o budžetu Grada Novog Pazara za 2024.g. vrši se u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu , Pravilnikom o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem , a i zasnovana je na smernicama Fiskalne strategije koju donosi Vlada Republike Srbije za 2024.godinu.

U skladu sa navedenim propisima utvrđeni su dinamika i rokovi za pripremu i donošenje planova , kao i obaveze i odgovornosti učesnika u procesu pripreme i donošenja Odluke o budžetu Grada Novog Pazara za 2024.godinu.

Na osnovu budžetskog kalendara za lokalne vlasti , propisanog odredbama člana 31. Zakona o budžetskom sistemu , sprovedene su sve aktivnosti neophodne za pripremu i donošenje Odluke o budžetu Grada Novog Pazara za 2024. godinu.

III STRUKTURA PRIHODA I PRIMANJA

Polazne osnove za pripremu i donošenje Odluke o budžetu Grada Novog Pazara za 2023. godinu sadržane su u Uputstvu Vlade Republike Srbije za 2023.godinu sa projekcijama za naredne dve, Zakonu o finansiranju lokalne samouprave i Zakonu o budžetskom sistemu kojima je regulisano finansiranje nadležnosti lokalne samouprave .

MAKRO EKONOMSKI POKAZATELJI

Ekonomska politika u naredne tri fiskalne godine biće usmerena na:

- makroekonomsku stabilnost
- održiv privredni rast i razvoj konkurentne privrede
- povećanje zaposlenosti i standarda stanovništva
- ravnomeran regionalni razvoj Republike

Makroekonomska stabilnost zasnovana je na trendu smanjenja inflacije , deficita tekućeg računa platnog bilansa.Ostvarenje ovog cilja zahteva prilagodjavanje i čvrstu koordinaciju fiskalne i monetarne politike.

PRIHODI I PRIMANJA BUDŽETA GRADA NOVOG PAZARA

Finansiranje nadležnosti jedinica lokalne samouprave regulisano je članom 25. Zakona o budžetskom sistemu (SG br.54/09 i 73/10) i članovima 6. I 34. Zakona o finansiranju lokalne samouprave (SG br.62/06).

Za finansiranje nadležnosti jedinica lokalne samouprave , budžetima lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji , ustupljeni prihodi i transferi.

Ukupni prihodi i primanja budžeta Grada Novog Pazara za 2024. godinu planirani su u iznosu od 4.421.900.000,00 dinara , pri čemu tekući prihodi iznose 4.191.000.000,00 dinara ili 95,0 % ,

primanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 81.900.000,00 dinara ili 2,0% , višak prihoda i primanja u iznosu od 149.000.000,00 dinara ili 3 % .

U okviru tekućih prihoda najznačajniji su prihodi od poreza sa planiranim iznosom od 2.313.000.000,00 din., zatim transferna sredstva u iznosu od 945.000.000,00 din. , i drugi prihodi u iznosu od 933.000.000,00 din.

STRUKTURA TEKUĆIH PRIHODA			
	PRIHODI	PLAN ZA 2024.GOD.	Struktura %
I	IZVORNI JAVNI PRIHODI	2.118.400.000	47%
II	USTUPLJENI JAVNI PRIHODI	1.209.500.000	27 %
III	TRANSFERI	945.000.000	23 %
IV	VIŠAK PRIHODA I PRIMANJA	149.000.000	3 %
V	PRIMANJA OD ZADUZIVANJA		
	UKUPNO	4.421.900.000	100 %

IV RASHODI

Rashodi i izdaci Druge izmene budžeta Grada Novog Pazara za 2024.god.planirani su u ukupnom iznosu od 4.421.900.000,00 din. i to za sledeće vrste rashoda:

- 3.632.100.000,00 din. ili 80,0 % za tekuće rashode ,
- 649.800.000,00 din. ili 17,0 % za izdatke za nefinansijsku imovinu
- 140.000.000,00 din ili 3,0 % za izdatke za otplatu glavnice

STRUKTURA RASHODA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Budžetom Grada Novog Pazara za 2024.g. planirani su rashodi u skladu sa ekonomskom klasifikacijom rashoda i izdataka na osnovu Zakona o budžetskom sistemu, kojim je regulisano da se budžet priprema i izvršava na osnovu sistema jedinstvene budžetske klasifikacije.

Tekući rashodi

U okviru tekućih rashoda planirani su rashodi za zaposlene (1.338.050.000,00 dinara , ili 37,3 % od ukupno planiranih rashoda , **korišćenje usluga i roba** (1.206.690.000,00 din. ili 33,8 %), **otplate kamata** (40.000.000,00 din. ili 1,1%), **subvencije** (25.000.000,00 din. ili 0,4 %) , **donacije i transferi za srednje i osnovne škole i ostale** (520.500.000,00 din. ili 13,4 %), **socijalna zaštita** (205.000.000,00 din. Ili 5,7 %), i **ostali rashodi** u iznosu od 287.760.000,00 ili 8,0 % i **sredstva rezevi** u iznosu od 9.000.000,00 din. 0.3 %

41 - Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 1.338.050.000,00 din. i obuhvataju plate , dodatke i naknade zaposlenih ,socijalne doprinose na teret poslodavca , socijalna davanja zaposlenima , nagrade zaposlenima i ostale rashode .

411 i 412 Plate, dodaci i naknade zaposlenih i socijalni doprinosi

Sredstva za zarade zaposlenih kod direktnih i indirektnih korisnika budžeta grada planirana su u iznosu od 1.261.600.000,00 din. u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu (S,G. RS broj 54/09 i 73/10) i preporuke Vlade Republike Srbije.

413 - Naknada u nature planirana su sredstva u iznosu od 3.500.000,00 dinara

414 - Socijalna davanja zaposlenima planirana su u iznosu od 24.350.000 ,00 din. i obuhvataju otpremnine i pomoći zaposlenima kod direktnih i indirektnih korisnika budžeta u skladu sa opštim i pojedinačnim aktima budžetskih korisnika.

415 - Naknade za zaposlene planirane su u ukupnom iznosu od 20.500.000,00 din i obuhvataju naknade troškova za prevoz dolaska na posao i odlaska sa posla.

416 - Nagrade, bonusi i ostali posebni rashodi planirani su u obimu od 28.100.000,00 din. i odnose se na jubilarne nagrade .

42 – Korišćenje usluga i roba

421 - Stalni troškovi su planirani u iznosu od 269.550.000,00 din. i obuhvataju troškove platnog prometa i bankarskih usluga , energetske usluge , komunalne usluge , usluge komunikacija , troškovi osiguranja i zakupa imovine i opreme.

422 - Troškovi putovanja su planirani u iznosu od 11.800.000,00 din. i obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji i inostranstvu ,

423 - Usluge po ugovoru su planirane u iznosu od 298.590.000,00 din. i obuhvataju administrativne usluge , kompjuterske usluge ,usluge obrazovanja i usavršavanja zaposlenih , usluge informisanja , stručne usluge , usluge domaćinstva i ugostiteljstva , ostale opšte usluge kao i naknade za odbore i razne komisije, komunalne javne usluge(javna higijena , kanalizacija, urbanizam i organizacija saobraćaja).

424 - Specijalizovane usluge su planirane u iznosu od 485.250.000,00 din. i obuhvataju usluge po ugovoru koje nisu obuhvaćene predhodno pomenutim uslugama(medicinske, očuvanje životne sredine, kulture).

425 - Tekuće popravke i održavanje planirano 29.900.000,00 din. i obuhvataju tekuće popravke i održavanje zgrada,objekata , opreme i saobraćajne infrastructure.

426 - Materijal planiran je u iznosu od 111.600.000,00 i odnosi se na sledeće :

- troškovi za nabavku kancelarijskog materijala , publikacija , časopisa i glasila za zaposlene
- nabavka materijala za saobraćaj (benzin, dizel gorivo , ulje i mazivo)
- nabavka materijala za održavanje higijene i materijala za posebne namene .

44 Otplata kamata i pratećih troškova zaduženja

Planirana su sredstva za otplatu domaćih kamata i plaćanja troškova zaduženja u iznosu od 40.100.000,00 din.

45 Subvencije

Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima planirane su u iznosu od 25.000.000,00 din. i odnose se na JP Gradska toplana Novi Pazar

46 Donacije , dotacije i transferi

Budžetom Grada Novog Pazara za 2023. godinu planirana su sredstva u iznosu od 520.500.000,00 din. za dotacije , donacije i transfere :

463 - Transferi ostalim nivoima vlasti planirani su u iznosu od 503.000.000,00 din. od čega 379.500.000,00 din. za tekuće transfere i 123.500.000,00 din. za kapitalne transfere .

1- Tekući transferi ostalim nivoima vlasti :

- za 16 osnovnih škola planirana su sredstava u iznosu od 215.000.000,00 din. na ime tekućih rashoda (socijalna davanja , naknade za zaposlene , stalni troškovi , troškovi putovanja, usluge po ugovoru , specijalizovane usluge , tekuće održavanje u skladu sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja
- za 6 srednjih škola planirana su sredstava u iznosu od 96.000.000,00 din. na ime tekućih rashoda (socijalna davanja , naknade za zaposlene , stalni troškovi , troškovi putovanja, usluge po ugovoru , specijalizovane usluge , tekuće održavanje u skladu sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

2-Kapitalni transferi ostalin nivoima vlasti :

- za kapitalno investiranje i održavanje objekata i opreme u oblasti osnovnog obrazovanja planirano je 47.500.000,00 din.u skladu sa programom investiranja.
- za kapitalno investiranje i održavanje objekata i opreme u oblasti srednjeg obrazovanja planirano je 17.500.000,00 din.u skladu sa programom investiranja

464 - Tekuće i transferi organizacijama planirane su u iznosu od 15.000.000,00 dinara

465 - Ostale tekuće donacije planirane su u iznosu od 2.500.000,00 din

47 Socijalno osiguranje i socijalna zaštita

472 - Naknade za socijalnu zaštitu iz budžeta planirane su u iznosu od 205.000.000,00 din. za razne vidove socijalne zaštite i prava iz proširenih vidova socijalne zaštite i Centra za socijalni rad.

48 Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda planirana su sredstva u iznosu od 287.760.000,00 din.i to za dotacije nevladinim organizacijama , za poreze i takse, za novčane kazne i penale po rešenjima kao i za elementarne nepogode

481 - Dotacije nevladinim organizacijama planirana su sredstva u iznosu od 240.800.000,00 din.

Za finansiranje sportskih organizacija i školskog i rekreativnog sporta i sportske infrastrukture u skladu sa Odlukom o finansiranju aktivnosti u oblasti sporta, planirana su sredstva u iznosu od 283.900.000,00 din.

Za finansiranje programskih aktivnosti socijalno humanitarnih organizacija u koje spadaju(Medju opst.org.saveza slepih , Udruzenje gluvih i nagluvih, medjuopst.org. CIR-a, Udruzenje za pomoć MNRL –o, Društvo za cerebralnu paralizu, Društvo paraplegičara, gradski odbor SUBNOR-a, Crveni krst i KPZ), planirana su sredstva u iznosu od 51.000.000,00 din.

Za realizaciju programskih aktivnosti i projekata nevladinih organizacija , planirana su sredstva u iznosu od (Političke stranke iznos od 2.100.000,00 din. , Rodna ravnopravnost iznos od 500.000,00 din. ,NALED 500.000,00din ,Društvo psihologa 14.000.000,00 din, SEDA 16.500.000,00 din.Verske zajednice iznos od 6.000.000,00 din.,informisanost (projekti) 46.000.000,00 din , BNVS 5.000.000,00 din. Ostale neprofitne institucije iznos od 12.000.000,00 din.)

482 - Porezi , obavezne takse i kazne planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 2.600.000,00 din. , a odnose se na republičke , sudske takse i registraciju vozila.

483 - Novčane kazne i penali po rešenju sudova planirana su sredstva u iznosu od 9.360.000,00 din.za realizaciju izvršnih rešenja sudova u redovnim postupcima i postupcima prinudne naplate.

484 - Naknada štete usled elementarnih nepogoda planirana su sredstva u iznosu od 20.000.000,00 din.

485 - Naknade štete od povrede nanete od državnih organa planirana su sredstva u iznosu od 15.000.000,00 din.

49 Administrativni transferi iz budžeta

499 - Sredstva rezerve planirana su u iznosu od 9.000.000,00 din. i to deo za stalnu budžetsku rezervu od 3.000.000,00 din. i 6.000.000,00 za tekuću budžetsku rezervu u skladu sa odredbama Zakona o budžetskom sistemu.

5 - Izdaci za nefinansijsku imovinu

Planirani su u iznosu od 649.800.000,00 din. i sastoje se od izdataka za osnovna sredstva 579.800.000,00 din. ili 91. % od ukupnih izdataka i prirodne imovine u iznosu od 70.000.000,00 din. ili 9,0 % .

51 Osnovna sredstva - obuhvataju zgrade i građevinske objekte , mašine , opremu i nematerijalnu imovinu.

511 - Zgrade i građevinski objekti – planirano je 532.800.000,00 din.za izgradnju istih, kapitalno održavanje zgrada i objekata , projektno planiranje za razne oblasti (komunalna infrastruktura, kultura , sport)

512 - Mašine i oprema – planirano je 83.550.000,00 din. za nabavku mašina i opreme.

515 - Nematerijalna imovina - planirano 1.450.000,00 din. za nabavku sredstava iz oblasti kulture.

54 – Prirodna imovina

541 - Zemljište – Budžetom je planirano 70.000.000,00 din. za isplatu naknade po sporazumima i sudskim rešenjima u postupku otkupa građevinskog zemljišta .

61 – Otplata glavnice

611 - Otplata glavnice domaćim kreditorima – Planirana su sredstva u iznosu od 140.000.000,00 din. za otplatu glavnice domaćim kreditorima u skladu sa Odlukom o zaduženju za infrastrukturne projekte.

Rukovodilac Odeljenja za finansije

Mihrija Zeković